

ogsaa at ville være det Heldigste i Stedet for at tilfige dertil, og, om jeg huffer feil, har dette ogsaa været Udvalgets Tanke.

Seg kan ikke tilbageholde en Bemærkning endnu i Anledning af § 43, hvilken Paragraph rigtig nok, som det forekommer mig, kun høist uegentlig, ligesom overhovedet Bestemmelserne om Kirkearbeide, hører hjemme i den foreslaaede Lov. Seg skal da først gjøre opmærksom paa, at i Forordningen af 24de Mai 1848 blev det bestemt, at Gangdagene til Kirkearbeide enten bleve at forrette alene af Gaardmændene, eller at der ogsaa skulde leies til dette Arbeide paa Kommunens Regning, medens derimod, hvad Kjørsler til Kirken angaar, disse paahvile Gaardmændene alene. Og der gives ikke, saavidt mig bekjendt, nogen Lovhjemmel for, naar dette Kjørslersarbeide afløses, da at lade det udrede af Kommunens Kasse. Loven af 28de Februar 1856 om Afløsning af Kirkearbeider har ingen Bestemmelse taget i saa Henseende, men kun gjort Fremgangsmaaden efter Loven af 4de Juli 1850 om Afløsning af Hovet anvendelig paa Afløsningen af Kirkearbeide. Nu er det mig velbekjendt — jeg tror i det Mindste ikke, at jeg feiler heri —, at der administrativt, ad Bevillingsveien, er blevet raadet Bod paa denne Mangel ved Approbation paa Overenskomster om Afløsning af Kirkearbeide, der ere gaaede ud paa, at Bederlaget ogsaa for Kjørsler til Kirken skal betales af Kommunens Kasse i Stedet for at betales af Gaardmændene alene. Det forekommer mig imidlertid, at det, naar man nu foreslaar en Bestemmelse om, at Kirkearbeidet skal være afløst inden en vis Tid, da ikke vil være u hensigtsmæssigt tillige at faae en udtrykkelig Lovhjemmel for, at Bederlaget for dette Kjørslersarbeide skal udredes af Kommunens Kasse. Seg vil paa Forhaand, da jeg ikke ønsker oftere at tage Ordet, bede om Tilgivelse, om jeg skulde have feilet i min Forudsætning med Hensyn til det sidst berørte Punkt. Min Forudsætning er nemlig den, at naar Kjørslers-

arbeidet til Kirkerne afløses, saa kommer Bederlaget til at ligge paa de nuværende kjørpligtige Gaarde alene, medens det dog vilde være det Hensigtsmæssigste at lade det udrede af Kommunens Kasse ligesom Bederlaget for Gangdagsarbeidet.

N. Masmussen: Den ærede Taler, som nu satte sig, gav mig Anledning til at forlange Ordet, idet han saa stærkt urgerede, at Hartkornet var ogsaa i denne Henseende et daarligt Skatteobjekt. Seg veed ikke, hvor langt den ærede Taler vilde kunne følge min Anskuelse, naar vi overhovedet skulde til at forlade Hartkornet som Skatteobjekt, og jeg vil derfor minde om, at vi skulde være lidt varsome med altfor stærkt at betone, at Hartkornet er, om ikke det allerdaarligste, saa dog et meget daarligt Skatteobjekt. Og navnlig i dette Tilfælde maa jeg være meget imod, at vi forlade Hartkornet som Maalestof for Kjørsler og gaa over til noget saa Ubestemt og Upaalideligt som Hesteholdet. Den ærede Landsþingsmand betonedes, at Hartkornet undertiden slet intet Hestehold havde, men i Modsatning dertil vide vi jo Alle, hvor uendelig mange Forhold der kan gjøre, at Følks Heste blive aldeles ubrugelige. Det nytter altsaa kun lidt, at en Mand staar opført paa Skattelisten med enten 1 eller 2 Heste, naar Hestene enten ere borte eller syge i det Dieblid, de skulde bruges, thi naar dette er Tilfældet, saa er Hesten ikke en Smule bedre end 1 Ed. Hartkorn; man kjører ligesaa langt med 1 Ed. Hartkorn som med en Hest, der ikke kan komme af Stedet; det Eine er som det Andet. Hvad vi imidlertid skulde være lidt varsome med, er at foretage saadanne Forandringer, naar vi dog ikke ville helt gennemføre en aldeles ny Beskatningsmaade. Vi kunne ikke tage en Naturalbyrde, som med Net og Rimelighed hviler paa de Skuldre, hvor den nu hviler, fra disse og lægge den over paa andre Skuldre, uden at gjøre Uret, medmindre vi optage og forfølge det, som nødvendigvis maa blive Konsekvensen